

HU

HU

HU

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 29.10.2009
COM(2009) 596 végleges

2009/0166 (CNS)

Javaslat:

A TANÁCS HATÁROZATA

a Bosznia-Hercegovinának nyújtott makroszintű pénzügyi támogatásról

(SEC(2009)1459}

INDOKOLÁS

A JAVASLAT HÁTTERE

A javaslat okai és céljai

A Bizottság hitel formájában nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatásra (MPT) tesz javaslatot Bosznia-Hercegovina esetében, az ország gazdasági stabilizációjának támogatása, valamint külső fizetési mérlegének és az IMF által meghatározott költségvetési szükségleteinek finanszírozása céljából. A javasolt segítségnyújtás támogatja a hatóságok szükséges költségvetési kiigazítási programját és strukturális reformjait, a költségvetés és a külkereskedelmi mérleg fenntarthatóságának biztosítása céljából. Hozzájárul ahhoz, hogy Bosznia-Hercegovina kezelni tudja a világméretű pénzügyi válság következményeit.

A javasolt közösségi makroszintű pénzügyi támogatás kiegészíti a Nemzetközi Valutaalappal kötött és 2009. július 8-án annak igazgatótanácsa által elfogadott készenléti megállapodás keretében előírányzott támogatást, valamint a Világbank által a költségvetés finanszírozásának támogatásához nyújtandó hitelt. A közösségi makroszintű pénzügyi támogatás rendkívüli, időben korlátozott és nyújtása feltételekhez – különösen a jelenlegi IMF-program végrehajtása terén elért előrelépéshez és az e támogatáshoz kapcsolódó gazdaságpolitikai feltételek sikeres teljesítéséhez – kötött.

A 2010-re megállapított finanszírozási szükségletek fényében fontos, hogy a Bosznia-Hercegovinának nyújtandó közösségi makroszintű pénzügyi támogatás folyósítására 2010 vége előtt sor kerüljön.

Háttér-információk

2008-ban a reál-GDP növekedése a 2007-es 6,8%-ról 5,4%-ra esett vissza. 2008 utolsó negyedévében a globális gazdasági és pénzügyi válság Bosznia-Hercegovinában is éreztetni kezdte hatását. A gazdasági tevékenység nemcsak az építőiparban, a fém- és autóiparban, de a szolgáltatási ágazatban is visszaesett és megkezdődött a létszámleépítés. A kereskedelem dinamikája drámaian lassult és 2008 októberében a pénzügyi stabilitás is veszélybe került, amikor egy hónapon belül a betétek mintegy 12%-át megszüntették. Bár a hazai pénzügyi piacok helyzete gyorsan stabilizálódott, a gazdasági tevékenység visszaesése a hazai kereslet szűkülése miatt 2009-ben is folytatódott. A rendelkezésre álló rövid távú mutatók, például az ipari termelésről, mindazonáltal inkább vegyes képet mutatnak. Miközben a Bosznia-Hercegovinai Föderációban (amely az ország gazdaságának nagyjából kétharmadát adja) az ipari termelés 2009 első felében éves szinten 10,4%-kal esett, a Boszniai Szerb Köztársaságban (amely nagyjából a gazdaság fennmaradó harmadát jelenti) 17,1%-kal nőtt. A Boszniai Szerb Köztársaságban tapasztalt növekedés azonban szinte teljes egészében egy olajfinomító 2008. decemberi újbóli megnyitásának az eredménye. Az ország egészére nézve a fogyasztói árindex éves változása 2009 májusában negatívvá vált, és a 2008. júliusi közel 10%-os csúcs után júniusban -1,8%-ra esett. Az inflációs ráta 12 havi mozgóátlaga a 2008-as 7,4%-hoz képest júniusban 3,8%-ra csökkent. Az idei évre és a következő évekre vonatkozó kilátások továbbra is borúsak. Az IMF-programban 2009-re vázolt makrogazdasági forgatókönyv nulla hitelnövekedéssel, csekély közvetlen külföldi tőkebefektetéssel és költségvetési megszorításokkal számol,

ami a hazai keresletnek – a beruházások és a fogyasztás terén egyenlő mértékben eloszló – jelentős zuhanásához vezet. Az előrejelzés szerint a GDP 2009-ben 3%-kal zsugorodik és 2010-ben csak csekély mértékben (0,5%-kal) növekszik.

A folyó fizetési mérleg hiánya a 2007-es 12,7%-ról 2008-ban a GDP 14,7%-ára szélesedett, amelyet 2008 első felében főleg a világpiacon áruk alakulása és a belső kereslet irányított, ami a kereskedelmimérleg-hiány emelkedését eredményezte. Ennek finanszírozása többé-kevésbé egyenlő mértékben közvetlen külföldi tőkebefektetések és új külföldi kölcsönök lehívása révén történt. A csökkenő kereslet miatt azonban a kereskedelem dinamikája 2008 vége felé lelassult, az import az exportnál gyorsabban zsugorodott. A havi kereskedelmimérleg-hiány – több mint két év elteltével először – 2008 novemberében javult. 2009 első felében az import visszaesése (25,3%) meghaladta az export csökkenését (23,4%), ami a kereskedelmimérleg-hiány 26,7%-os javulását eredményezte. Ennek következtében a folyó fizetési mérleg hiánya az első negyedévben az előző évihez képest több mint a felére csökkent, a GDP körülbelül 10%-ára. Ez a csökkenés főként a kereskedelem fejlődésével magyarázható, de a folyó átutalások egyenlegének csekély emelkedése is hozzájárult, mivel a hivatalosan jegyzett átutalások az előző évihez képest 6,4%-kal magasabbak voltak. A hivatalos devizatartalékok a 2008. szeptemberi csúcs után 2009 júniusáig 16,8%-kal csökkentek. Azonban még mindig a GDP 23%-át teszik ki, ez több mint öt havi import fedezését jelenti.

A gazdasági visszaesés hatása 2009 elején egyre erősebben érződött az állami költségvetésben. E hatás enyhítése céljából a nemzeti költségvetési tanács 2009 első negyedévében mintegy 90 millió EUR összeget szabadított fel az egykori Jugoszlávia eszközállományából képzett alapokból, amelyek a központi bank tartalékai közé tartoznak. A bevételek esése és a nagy kiadási kötelezettségvállalások miatt azonban növekedett az államháztartásra nehezedő nyomás, ezért mindez elégtelennek bizonyult. A romló gazdasági környezet és a korábbi gyenge költségvetési politikák hagyatéka fényében a nemzeti költségvetési tanács által képviselt kormányzati szintű hatóságok 2009. május elején készenléti hitelmegállapodást kötöttek a Nemzetközi Valutaalappal, amely számos strukturális reformra és költségvetési kiigazítási intézkedésre vonatkozó kötelezettségvállalást tartalmazott. Miután előzetesen sor került az IMF-fel egyeztetett intézkedésekre (főként a hároméves költségvetési keretnek a nemzeti költségvetési tanács általi elfogadására és a költségvetés újbóli kiegyensúlyozására valamennyi állami szinten, ami várhatóan a GDP 4,7%-át jelentő összevont költségvetési hiányt eredményez majd, szemben a kiigazító intézkedések nélküli 7,8%-kal) az IMF igazgatótanácsa 2009. július 8-án 1,15 milliárd EUR összegű hitelt hagyott jóvá hároméves időszakra. A körülbelül 203 millió EUR összegű első részletet közvetlenül ezután folyósították.

Meglévő rendelkezések a javaslat által érintett területen

Nincsenek

Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival és célkitűzéseivel

A javaslat célja Bosznia-Hercegovina gazdasági stabilizációs programjának támogatása a jelenlegi gazdasági helyzetben. A javaslat az alábbiak kiegészítését jelenti:

- a Tanács által jóváhagyott európai gazdaságélénkítési terv, amelynek célja az EU és a tagállamok válságkezelési szakpolitikáinak erősítése és összehangolása az Európai Unióban; továbbá
- a jövőbeli lehetséges tagállamokat a csatlakozás előtti időszakban támogató stabilizációs és társulási folyamat a tagjelölt és a lehetséges tagjelölt országokkal; különösen a gazdaságra vonatkozó koppenhágai kritériumok – mindenekelőtt a működő piacgazdaság létrehozása tekintetében – követelik meg az érintett országoktól a makrogazdasági stabilitás elérését.

KONZULTÁCIÓ AZ ÉRDEKELTEKKEL ÉS HATÁSVIZSGÁLAT

Konzultáció az érdekeltekkel

A Bizottság szolgálatai e bizottsági javaslat elkészítése közben a támogatási igény megvitatása céljából kapcsolatot tartottak a bosznia-hercegovinai hatóságokkal, a Nemzetközi Valutaalappal és a Világbankkal. A Bizottság a javaslat benyújtása előtt konzultált a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal, amely nem emelt kifogást. A tanácsi határozat elfogadása után a Bizottság szolgálatai megtárgyalják az egyetértési nyilatkozatot és a hitelmegállapodást Bosznia-Hercegovina hatóságaival, amelyben részletesen meghatározzák a támogatás végrehajtási módját.

Szakértői vélemények összegyűjtése és felhasználása

A Bizottság által kijelölt külső szakértők közreműködésével el fog készülni a Bosznia-Hercegovina államháztartási folyamatainak és adminisztratív ellenőrzésének minőségét és megbízhatóságát vizsgáló működési értékelés.

Hatásvizsgálat

A makroszintű pénzügyi támogatás azonnali hatást gyakorol Bosznia-Hercegovina fizetési mérlegére, ekképpen hozzájárul a hatóságok gazdasági programjának végrehajtásával kapcsolatos pénzügyi terhek enyhítéséhez és a költségvetési hiány finanszírozásához. A makroszintű pénzügyi támogatás segíti továbbá az IMF-fel egyeztetett stabilizációs program általános célkitűzéseit, amelyek mindenekelőtt az ország rövid és középtávú költségvetési fenntarthatóságának javítását célozzák.

E makrogazdasági célkitűzések eléréséhez projektfinanszírozás és/vagy technikai segítségnyújtás nem lenne megfelelő. A Bosznia-Hercegovina esetében javasolt fizetésimérleg- és költségvetési támogatás a makrogazdasági stabilizációs programban tervezetteknek megfelelően hozzájárul a központi bank tartalékainak felépítéséhez, és a költségvetési hiány finanszírozására is fordítható.

A közösségi támogatás abban is segíti a hatóságokat, hogy végrehajtsák az EU és Bosznia-Hercegovina közötti európai partnerség kapcsán meghatározott rövid és középtávú szakpolitikákat.

A JAVASLAT JOGI ELEMEI

A javaslat összefoglalása

A Közösség hitel formájában nyújtott makroszintű pénzügyi támogatást bocsát Bosznia-Hercegovina rendelkezésére. E célból a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy 100 millió EUR összegű hitelt vegyen fel a tőkepiacokon vagy pénzügyi intézményektől.

A támogatást két részletben bocsátják rendelkezésre. A hitel maximális átlagos futamideje legfeljebb 15 év. A támogatást a Bizottság kezeli, megállapodva a hatóságokkal a hitel részleteinek kifizetéséhez kapcsolódó speciális gazdaságpolitikai és pénzügyi feltételekről. A költségvetési rendelettel összeegyeztethető, csalás és egyéb szabálytalanságok elleni speciális rendelkezéseket megfelelőképpen figyelembe kell venni.

A támogatás teljes mértékben összeegyeztethető az IMF-programban és Bosznia-Hercegovina gazdaságpolitikai dokumentumaiban (mint például „A költségvetési egyenleg és a költségvetési politika globális kerete Bosznia Hercegovinában”) megállapított makrogazdasági célokkal. Összeegyeztethető továbbá a 2008 februárjában elfogadott EU–Bosznia-Hercegovina európai partnerség keretében megfogalmazott hosszabb távú szakpolitikai célkitűzésekkel is. A hitel részleteinek folyósításához csatolt speciális gazdaságpolitikai feltételek tekintetében a Bizottság korlátozott számú területre kíván összpontosítani, többek között különösen az államháztartás irányítására. A Bizottság mérlegelheti egyes meghatározó jelentőségű politikai területek figyelembevételét is, például az EU–Bosznia-Hercegovina európai partnerség összefüggésében meghatározott prioritásokat és az elért eredményekről szóló 2009. évi jelentést, amelynek elfogadását 2009 októberére tervezik, illetve olyan intézkedéseket, amelyek a fent említett működési értékelés alapján szükségesnek bizonyulnak.

Jogalap

A Szerződés 308. cikke

A szubszidiaritás elve

A javaslat a Közösség kizárólagos hatáskörébe tartozik, ezért a szubszidiaritás elve nem alkalmazható.

Az arányosság elve

A javaslat megfelel az arányosság elvének a következők miatt:

A támogatás összege – legfeljebb 100 millió EUR – Bosznia-Hercegovina 2010. évi fennmaradó finanszírozási igénye 77%-ának felel meg az IMF-programmal összefüggésben, az IMF és a Világbank által nyújtott makrogazdasági támogatáson túl. A fennmaradó részt (30 millió EUR) a Londoni Klub által nyújtott fizetési haladék fedezi. A Közösség általi jelentős teherviselés figyelembe veszi a jelenlegi rendkívüli helyzetet, vagyis azt, hogy a gazdasági válságnak súlyos hatása van Bosznia-Hercegovina gazdaságára.

A jogi aktus típusának megválasztása

Javasolt aktus: egyéb.

A makroszintű pénzügyi támogatási eszközről szóló keretszabályozás hiányában csupán a Szerződés 308. cikke szerinti eseti tanácsi határozatok állnak rendelkezésre e támogatás jogi eszközeként.

KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A garanciaalapról szóló rendelettel¹ összhangban a 2010-ben folyósítandó 100 millió EUR összegű hitel feltöltésének 2012-ben lesz hatása és legfeljebb 9 millió EUR-t tesz ki.

KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK

Felülvizsgálatra/módosításra/megszüntetésre vonatkozó rendelkezés

A javaslat korlátozott rendelkezésre állási időszakot határoz meg.

---

¹ A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap létrehozásáról szóló 2009. május 25-i 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet (kodifikált változat) 5. cikke. A feltöltés összegének rendelkezésre bocsátása a „garanciaalap feltöltése” sorból történik (01 04 01 14 költségvetési sor).

Javaslat:

A TANÁCS HATÁROZATA

a Bosznia-Hercegovinának nyújtott makroszintű pénzügyi támogatásról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 308. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára²,

tekintettel az Európai Parlament véleményére³,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

mivel:

- (1) A Bosznia-Hercegovina és az Európai Unió közötti kapcsolatok a stabilizációs és társulási folyamat és az európai partnerség keretében fejlődnek; Bosznia-Hercegovina és a Bizottság 2008. június 16-án írta alá a stabilizációs és társulási megállapodást, valamint a kereskedelemről és a kereskedelemmel kapcsolatos kérdésekről szóló ideiglenes megállapodást.
- (2) A bosznia-hercegovinai gazdaságot 2008 negyedik negyedéve óta növekvő mértékben sújtja a világméretű gazdasági és pénzügyi válság, aminek következtében csökken a kibocsátás és a kereskedelem, és esnek a költségvetés bevételei.
- (3) A Nemzetközi Valutalap (IMF) pénzügyi támogatást nyújt Bosznia-Hercegovina gazdaságának stabilizálásához és helyreállításához. 2009 májusában Bosznia-Hercegovina hatóságai új – 1,15 milliárd EUR összegű, hároméves időszakra szóló – hitelprogramról állapodtak meg az IMF-fel, amelyet az IMF igazgatótanácsa 2009 júliusában jóváhagyott.
- (4) Bosznia-Hercegovina a romló gazdasági helyzet és kilátások fényében további makroszintű közösségi pénzügyi támogatást kért.
- (5) Mivel az IMF feltételezése alapján a 2010. évi fizetési mérlegben továbbra is finanszírozási rés áll fenn, a makroszintű pénzügyi támogatás a jelenlegi rendkívüli körülmények között a Bosznia-Hercegovina által kért segítségre adott megfelelő válasznak tekinthető a gazdaság stabilizációjához a hatályos IMF-programmal

---

² HL C [...], [...], [...] o.

³ HL C [...], [...], [...] o.

összefüggésben. Ez a pénzügyi támogatás várhatóan hozzájárul a költségvetés finanszírozási szükségletének csökkentéséhez is.

- (6) A Közösség ezen pénzügyi támogatáshoz kapcsolódó pénzügyi érdekeinek hatékony védelme céljából elő kell írni, hogy Bosznia-Hercegovina hozzon megfelelő intézkedéseket az e támogatáshoz kapcsolódó csalás, korrupció és egyéb szabálytalanságok megelőzése és az ellenük való küzdelem vonatkozásában, valamint rendelkezni kell a Bizottság által végzett ellenőrzésekről és a Számvevőszék által végzett vizsgálatokról.
- (7) E közösségi pénzügyi támogatást képező összeg felszabadítása a költségvetési hatóság hatáskörének sérelme nélkül történik.
- (8) E támogatást a Bizottságnak kell kezelnie a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal együttműködve.
- (9) A Szerződés a 308. cikkben foglaltakon kívül nem ír elő hatásköröket e határozat elfogadására,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. cikk

1. A Közösség hitel formájában legfeljebb 100 millió EUR tőkeösszegű és maximum 15 éves átlagos futamidejű makroszintű pénzügyi támogatást nyújt Bosznia-Hercegovinának, az ország gazdasági stabilizációjának támogatása és a hatályos IMF-programban meghatározott – a fizetési mérleghez és a költségvetéshez kapcsolódó – szükségletének enyhítése céljából.
2. E célból a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az Európai Közösség nevében hitelt vegyen fel a szükséges források megszerzéséhez.
3. E közösségi pénzügyi támogatás folyósítását a Bizottság kezeli úgy, hogy az összhangban álljon az IMF és Bosznia-Hercegovina között létrejött megállapodásokkal és megegyezésekkel.
4. A Közösség pénzügyi támogatása a 2. cikk (1) bekezdésében említett egyetértési megállapodás hatálybalépését követő első naptól számított két évig áll rendelkezésre. Amennyiben azonban a körülmények megkövetelik, a Bizottság a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően úgy határozhat, hogy legfeljebb egy évvel meghosszabbítja a rendelkezésre állási időszakot.

2. cikk

1. A Bizottság, a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően felhatalmazást kap, hogy megállapodjon a bosznia-hercegovinai hatóságokkal az egyetértési megállapodásba foglalandó, e közösségi makroszintű pénzügyi támogatáshoz kapcsolódó gazdaságpolitikai feltételekről. E feltételeknek összeegyeztethetőknek kell lenniük az IMF és Bosznia-Hercegovina közötti megállapodásokkal vagy megegyezésekkel. A támogatás részletes pénzügyi

feltételeit a Bizottság és a bosznia-hercegovinai hatóságok között kötendő hitelmegállapodásban kell meghatározni.

2. A közösségi pénzügyi támogatás végrehajtása során a Bizottság felügyeli a támogatás tekintetében Bosznia-Hercegovinában alkalmazandó pénzügyi megállapodások, igazgatási eljárások, valamint külső és belső ellenőrzési mechanizmusok megbízhatóságát.
3. A Bizottság rendszeres időközönként meggyőződik arról, hogy Bosznia-Hercegovina gazdaságpolitikája összhangban van a közösségi támogatás célkitűzéseivel, és hogy kellőképpen teljesülnek a megállapodás szerinti gazdaságpolitikai feltételek. Ennek során a Bizottság szorosan együttműködik a Nemzetközi Valutaalappal és a Világbankkal és szükség esetén a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal.

3. cikk

1. A Bizottság a közösségi pénzügyi támogatást két részletben bocsátja Bosznia-Hercegovina rendelkezésére, a (2) bekezdésben meghatározott feltételektől függően. A hitel részleteinek nagyságát az egyetértési megállapodásban határozzák meg.
2. A Bizottság az egyetértési megállapodásban meghatározott gazdaságpolitikai feltételek megfelelő végrehajtásától függően dönt a részletek felszabadításáról. A második részlet folyósítására legkorábban három hónappal az első részlet felszabadítása után kerülhet sor.
3. A közösségi pénzeszközöket a Bosznia-Hercegovinai Nemzeti Banknak fizetik ki. Az egyetértési megállapodásban részletezendő előírásoktól – többek között a fennmaradó költségvetési finanszírozási szükségletek megerősítésétől – függően e pénzeszközök ellenértékét helyi pénznemben Bosznia-Hercegovina és közigazgatási egységei államkinestárai, mint végső kedvezményezettek számára lehet átutalni.

4. cikk

1. Az ebben a határozatban említett közösségi hitelfelvételi és -nyújtási műveleteket euróban, egyazon értéknapp alkalmazásával kell végrehajtani, és a Közösség ezek során nem lehet érintett lejáratú határidők transzformálásában, árfolyam- vagy kamatkockázatokban vagy más kereskedelmi kockázatokban.
2. Amennyiben Bosznia-Hercegovina kéri, a Bizottság megteszi a szükséges lépéseket annak biztosítására, hogy a kölcsönfeltételek tartalmazzanak előtörlesztési záradékot és ez összekapcsolódjon a hitelfelvételi műveletek feltételei közé felvett megfelelő záradékkal.
3. Bosznia-Hercegovina kérésére és amennyiben a körülmények lehetővé teszik a hitel kamatlábának csökkentését, a Bizottság részben vagy egészben refinanszírozhatja eredeti kölcsöneit, vagy átalakíthatja a megfelelő pénzügyi feltételeket. A refinanszírozási vagy átalakítási műveleteket az (1) bekezdésben megállapított feltételekkel összhangban kell elvégezni, és azok nem eredményezhetik az adott hitel átlagos futamidejének kiterjesztését vagy a refinanszírozás vagy átstrukturálás napján fennálló tőkeösszeg növekedését.

4. Az e határozat szerinti hitelfelvételi és -nyújtási műveletekhez közvetlenül kapcsolódó, a Közösség részéről felmerülő költségeket Bosznia-Hercegovina viseli.
5. A Gazdasági és Pénzügyi Bizottságot folyamatosan tájékoztatni kell a (2) és (3) bekezdésben említett műveletek fejleményeiről.

5. cikk

A közösségi pénzügyi támogatás végrehajtása az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelettel⁴ és végrehajtási szabályaival⁵ összhangban történik. A bosznia-hercegovinai hatóságokkal kötendő egyetértési megállapodás és a hitelmegállapodás mindenekelőtt rendelkezik a Bosznia-Hercegovina által meghozandó megfelelő intézkedésekről az e támogatást érintő csalás, korrupció és egyéb szabálytalanságok megelőzését és az ellenük való küzdelmet illetően. Rendelkeznek továbbá a Bizottság által végzett ellenőrzésről is – beleértve a helyszíni ellenőrzésekre és vizsgálatokra jogosult Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) – és adott esetben a Számvevőszék által végzett, helyszínen végrehajtott pénzügyi ellenőrzésekről.

6. cikk

A Bizottság minden év augusztus 31-ig benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az e határozat előző évi végrehajtásának értékeléséről szóló jelentést. A jelentés megvilágítja a 2. cikk (1) bekezdésének megfelelően az egyetértési megállapodásban meghatározott szakpolitikai feltételek, Bosznia-Hercegovina aktuális gazdasági és költségvetési eredményei, valamint a Bizottságnak a folyósítási részletek felszabadítására vonatkozó határozata közötti összefüggést.

7. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, [...] -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök
[...]*

---

⁴ HL L 248., 2002.9.16., 1. o. A rendeletet az 1995/2006/EK, Euratom rendelet (HL L 390., 2006.12.30., 1. o.) módosította.

⁵ A Bizottság 2342/2002/EK, Euratom rendelete (HL L 357., 2002.12.31., 1. o.).

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT CÍME:

Bosznia-Hercegovinának nyújtott makroszintű pénzügyi támogatás

2. TEVÉKENYSÉGALAPÚ IRÁNYÍTÁSI ÉS KÖLTSÉGVETÉS-TERVEZÉSI KERET

Érintett szakpolitikai terület(ek) és kapcsolódó tevékenység(ek):

01. cím – Gazdasági és pénzügyek, 03 – Nemzetközi gazdasági és pénzügyek

3. KÖLTSÉGVETÉSI TÉTELEK

3.1. Költségvetési tételek (működési tételek és kapcsolódó technikai és igazgatási segítségnyújtási tételek [korábban: BA-tételek]), beleértve a következő megnevezéseket:

01 04 01 14 – A garanciaalap feltöltése

3.2. A fellépés és a pénzügyi hatás időtartama:

A támogatás kezdete 2010, várhatóan valamennyi folyósításra – két részletben – sor kerül 2010-ben (a második és a negyedik negyedévben). Mindazonáltal nem zárható ki olyan késedelem, amely meghosszabbíthatja a műveletet.

3.3. Költségvetési jellemzők:

Költségvetési tétel	Kiadás típusa		Új	EFTA-hozzájárulás	Csatlakozni kívánó országok hozzájárulásai	A pénzügyi keret fejezete
01.04.01.14	kötelező	diff.	NEM	NEM	NEM	4.

Kölcsön formájában nyújtott támogatás

01 04 01 14 – A garanciaalap feltöltése

A külső fellépésekre képzett garanciaalapot a garanciaalapról szóló módosított rendelettel összhangban kell feltölteni. E rendeletnek megfelelően az alapot nem a kölcsönnek a határozat időpontjában fennálló teljes összege, hanem csak az év végén kint lévő összeg alapján töltik fel. Az n. év kezdetén a feltöltés összegét a célösszeg és az alap n-1. év végén meglévő nettó eszközállományának különbségeként számítják. A feltöltés összege az n. évben kerül be az n+1. év előzetes költségvetésébe és ténylegesen az n+1. év elején fizetik ki egy ügylettel a „garanciaalap feltöltése” költségvetési sorból (01 04 01 14).

Ennek eredményeként az n-1. év végén az alap feltöltésének számításakor a ténylegesen folyósított összeg 9%-át (legfeljebb 9 millió EUR) veszik figyelembe a célösszegben.

01 04 01 04 – A harmadik országok makroszintű pénzügyi támogatása céljából felvett közösségi kölcsönökre vonatkozó európai közösségi garancia.

A hitelre (100 millió EUR) vonatkozó költségvetési garanciát jelző költségvetési tételt („p.m.”) csak a garancia tényleges lehívása esetén aktiválják. A költségvetési garanciát rendes körülmények között várhatóan nem hívják le.

4. FORRÁSOK ÁTTEKINTÉSE

4.1. Pénzügyi források

4.1.1. A kötelezettségvállalási előirányzatok és a kifizetési előirányzatok áttekintése

millió EUR (három tizedesjegyre)

Kiadás típusa	Szakasz száma		2009	2010			Összesen
---------------	---------------	--	------	------	--	--	----------

Operatív kiadások⁶

Kötelezettségvállalási előirányzatok	8.1.	a	0	0			
Kifizetési előirányzatok		b	0	0			

A referenciaösszegbe beletartozó igazgatási kiadások⁷

Technikai és igazgatási segítségnyújtás (NDE)	8.2.4.	c	0	0			
---	--------	---	---	---	--	--	--

TELJES REFERENCIAÖSSZEG

Kötelezettségvállalási előirányzatok		a+c	0	0			
Kifizetési előirányzatok		b+c	0	0			

A referenciaösszegbe bele nem tartozó igazgatási kiadások⁸

Személyi és kapcsolódó kiadások (NDE)	8.2.5.	d	0	0			
A referenciaösszegbe bele nem tartozó igazgatási kiadások, a személyi és kapcsolódó költségek kivételével (NDE)	8.2.6.	e	0	0			

A fellépés indikatív összköltsége

TELJES KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZAT, beleértve a személyi költséget		a+c +d+ e	0	0			
TELJES KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZAT, beleértve a személyi költséget		b+c +d+ e	0	0			

⁶ Olyan kiadások, amelyek nem tartoznak az érintett xx. cím xx 01. alcíme alá.

⁷ A(z) xx. cím xx 01 04. jogcímcsoportja alá tartozó kiadások.

⁸ A(z) xx 01. alcím alá tartozó, a(z) xx 01 04. és a(z) xx 01 05. jogcímcsoportokon kívüli kiadások.

4.1.2. A pénzügyi programozással való összeegyeztethetőség

- A javaslat összeegyeztethető a jelenlegi pénzügyi programozással.
- A javaslat miatt a pénzügyi keret vonatkozó fejezetének átdolgozása szükséges.
- A javaslat miatt szükség lehet az intézményközi megállapodás⁹ rendelkezéseinek alkalmazására (azaz a rugalmassági eszköz alkalmazására vagy a pénzügyi keret módosítására).

4.1.3. A bevételre gyakorolt pénzügyi hatás

- A javaslatnak nincs hatása a bevételre
- A javaslatnak van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:

4.2. Teljes munkaidős egyenértékben kifejezett személyi állomány (beleértve a tisztviselőket, az ideiglenes és a külső személyi állományt) – a részleteket lásd a 8.2.1. pontnál

Éves szükséglet	2009	2010				
A személyi állomány teljes létszáma	1/3	1/3				

5. JELLEMZŐK ÉS CÉLKITŰZÉSEK

5.1. Rövid vagy hosszú távon megvalósítandó célkitűzések

Bosznia-Hercegovina gazdaságát jelentősen sújtja a világméretű gazdasági és pénzügyi válság. A gazdasági növekedés 2008 negyedik negyedévében csökkenni kezdett és a kibocsátás 2009-ben várhatóan 3%-kal zsugorodik. Bár a folyó fizetési mérleg hiánya csökken, a külső finanszírozási szükséglet összességében magas marad a rövid távú adósság-visszafizetési kötelezettségek növekedése miatt. A Nemzetközi Valutaalap megállapította, hogy az IMF, a Világbank és más hivatalos donorkok által finanszírozandó külső finanszírozási rés 2009-ben 433 millió EUR-t, 2010-ben pedig 563 millió EUR-t tesz ki. Miközben a jelenlegi feltételezések szerint a programot 2009-ben és 2011-ben teljes mértékben finanszírozni fogják, az IMF és a Világbank támogatásán túl 2010-ben további – részben az Európai Közösség által fedezendő – finanszírozási rés marad fenn, amelyet az IMF körülbelül 130 millió EUR-ra becsül (a fennmaradó 30 millió EUR-t a Londoni Klub fedezi).

5.2. A közösségi részvételből adódó többlettérték, valamint a javaslatnak az egyéb pénzügyi eszközökkel való összeegyeztethetősége és esetleges szinergiája

A Közösség pénzügyi támogatása tükrözi az ország – mint az EU lehetséges tagjelöltje – stratégiai jelentőségét. A makroszintű pénzügyi támogatás megfelelő

⁹ Lásd az intézményközi megállapodás 19. és 24. pontját.

eszköz a jelenlegi közösségi támogatás kiegészítéséhez és hozzájárul a teljes mértékben finanszírozott, IMF által támogatott gazdasági stabilizációs programhoz. Ezáltal fontos szinergiák teremthetők a gazdasági reformra és a stabilizációra gyakorolt hatása tekintetében.

5.3. A javaslat céljai, az attól várt eredmények, valamint a kapcsolódó mutatók a tevékenység alapú irányítás keretében

A Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság „nemzetközi gazdasági és pénzügyek” elnevezésű tevékenységén belül a „harmadik országoknak fizetésimérleg-problémáik megoldásához és külső adósságállományuk fenntarthatóságának visszaállításához nyújtott makroszintű pénzügyi támogatás” célkitűzés a „jólét elősegítése az Európai Unió kivül” általános célkitűzéshez kapcsolódik.

A kapcsolódó mutatók a következők: „havi áru- és szolgáltatásimportban kifejezett hivatalos tartalékok” (a várt eredmény: „stabilizáció vagy növekedés”); és a „GDP arányában kifejezett külső adósság” (várt eredmény: a jelenlegi program végén fenntarthatónak tekinthető szint).

5.4. Végrehajtási módszer (indikatív)

X *Centralizált irányítás*

X közvetlenül a Bizottság által

közvetetten, a következőknek történő hatáskör-átruházással:

végrehajtó ügynökségek

a Közösségek által létrehozott, a költségvetési rendelet 185. cikkében említettek szerinti szervek

tagállami közintézmények/közfeladatot ellátó szervek

Megosztott vagy decentralizált irányítás

a tagállamokkal

harmadik országokkal

Nemzetközi szervezetekkel közös irányítás (nevezze meg)

Megjegyzések:

6. FELÜGYELET ÉS ÉRTÉKELÉS

6.1. Felügyeleti rendszer

A fellépésnek a Bizottság szolgálatai által végzett nyomon követése a bosznia-hercegovinai hatóságokkal megkötendő egyetértési megállapodásban meghatározandó makrogazdasági és strukturális politikai intézkedések alapján történik. A hatóságoknak rendszeresen tájékoztatniuk kell a Bizottság szolgálatait az intézkedések végrehajtásáról. Az Európai Bizottság Szarajevói Küldöttsége szintén tájékoztatást ad a támogatás felügyelete szempontjából lényeges kérdésekről. A Bizottság szolgálatai szoros kapcsolatban maradnak az IMF-fel és a Világbankkal.

6.2. Értékelés

6.2.1. Előzetes értékelés

A Bizottság szolgálatai előzetes értékelést végeztek (a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság D1. csoportja).

6.2.2. Időközi/utólagos értékelés nyomán hozott intézkedések (hasonló, korábbi tapasztalatok tanulsága)

A Bosznia-Hercegovinának nyújtott előző makroszintű pénzügyi támogatás utólagos értékelését 2007-ben végezték el. Utólagos értékeléseket hajtottak végre a Nyugat-Balkán más országaira vonatkozóan (Albánia, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság és Szerbia) és az egykori Szovjetunió két új független állama tekintetében is (Örményország és Tádzsikisztán). Ezeknek az értékeléseknek az eredményei hasznos tanulságokkal szolgálnak a Bosznia-Hercegovina javára végzett jelenlegi művelethez.

6.2.3. A későbbi értékelések feltételei és gyakorisága

A tervek szerint a Bosznia-Hercegovinának nyújtott támogatás független utólagos értékelését a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság többéves értékelési programjának keretében fogják végrehajtani.

7. CSALÁS ELLENI INTÉZKEDÉSEK

A Bizottság szolgálatai valamennyi, a Közösség makroszintű pénzügyi támogatását élvező harmadik országban bevezettek egy, a pénzügyi folyamatok és igazgatási eljárások működési értékelésére szolgáló programot, az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendelet előírásainak teljesítése érdekében.

A Bizottság szolgálatai Bosznia-Hercegovinában 2004-ben végezték el – megfelelő megbízással rendelkező külső szakértők segítségével – a támogatás szempontjából releváns pénzügyi folyamatok és igazgatási eljárások megbízhatóságának értékelését, és azt a következtetést vonták le, hogy a pénzügyminisztérium megbízható pénzügyi irányításának kerete általánosságban hatékony, a központi banké pedig hatékony. Az értékelés azonban számos területen megállapította a fejlesztés szükségességét,

mindenekelőtt a költségvetési ellenőrzés és a belső audit terén. Az Európai Bizottság külső szakértőkkel új működési értékelést fog készíttetni. Ennek eredményeit fel fogják használni azoknak a speciális szakpolitikai feltételeknek a meghatározásához, amelyek a támogatás folyósításához kapcsolódnak és amelyek célja, hogy erősödjön a bosznia-hercegovinai államháztartás irányításának hatékonysága, átláthatósága és elszámoltathatósága.

A Bosznia-Hercegovinának nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatás javasolt jogalapja csalást megelőző intézkedésekről is rendelkezik. Ezeket az intézkedéseket az egyetértési megállapodás és a hitelmegállapodás részletezi. A tervek szerint a támogatás hatékonyságának, átláthatóságának és elszámoltathatóságának növelése érdekében speciális szakpolitikai feltételeket csatolnak a támogatáshoz, elsősorban az államháztartás irányításának területén. A makroszintű pénzügyi támogatás a Bizottság, beleértve az Európai Csalás Elleni Hivatalt (OLAF), és az Európai Számvevőszék felelősségi körébe tartozó vizsgálati, ellenőrzési és pénzügyi ellenőrzési eljárások hatálya alá tartozik.

8. A FORRÁSOK RÉSZLETEZÉSE

8.1. A javaslat célkitűzéseinek pénzügyi költségei

Kötelezettségvállalási előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

(Fel kell tüntetni a célkitűzésekre, a fellépésekre és a teljesítésekre vonatkozó megnevezéseket)	Teljesítések típusa	Átlagos költség	2009. év		2010. év		2011. év		2012. év		n+4. év		n+5. és későbbi évek		ÖSSZESEN	
			Teljesítések száma	Összköltség	Teljesítések száma	Összköltség	Teljesítések száma	Összköltség	Teljesítések száma	Összköltség	Teljesítések száma	Összköltség	Teljesítések száma	Összköltség	Teljesítések száma	Összköltség
1. MŰKÖDÉSI CÉLKITŰZÉS																
1. fellépés – fizetésimérleg-/költségvetési támogatás Bosznia-Hercegovina számára																
1. teljesítés	A garanciaalap feltöltése	0	0	.0						9,0						
2. teljesítés																
2. fellépés – a működési értékelés aktualizálása																
1. teljesítés	Jelentés		1	0,05												
1. célkitűzés részösszege				0,05						9,0						

2. MŰKÖDÉSI CÉLKITŰZÉS ¹ ...															
1. fellépés ...															
1. teljesítés															
2. célkitűzés részösszege															
n. MŰKÖDÉSI CÉLKITŰZÉS ¹															
n. célkitűzés részösszege															
ÖSSZKÖLTSÉG				0,05								9,0			

8.2. Igazgatási kiadások

8.2.1. Személyi állomány létszáma és típusa

Álláshely típusa		A fellépés irányítására a meglévő és/vagy pótlólagos állományból kirendelendő létszám (álláshelyek száma/teljes munkaidős egyenérték)					
		2009. év	n+1. év	n+2. év	n+3. év	n+4. év	n+5. év
Tisztviselők vagy ideiglenes alkalmazottak ¹⁰ (XX 01 01.)	A*/AD	1/3	1/3				
	B*, C*/AST						
A(z) XX 01 02. jogcímsoporból finanszírozott állomány ¹¹							
A(z) XX 01 04/05. jogcímsoporból finanszírozott egyéb állomány ¹²							
ÖSSZESEN		1/3	1/3				

8.2.2. A fellépés keretében felmerülő feladatok leírása

Többek között az egyetértési és a hitelmegállapodás előkészítése/megtárgyalása, kapcsolattartás a hatóságokkal és a nemzetközi pénzügyi intézményekkel, a kedvezményezett ország gazdasági és strukturális szakpolitikáinak ellenőrzése, ellenőrző látogatások végrehajtása és a bizottsági személyzet jelentéseinek előkészítése, a támogatás irányításával kapcsolatos bizottsági eljárások előkészítése.

8.2.3. A Személyzeti szabályzat hatálya alá tartozó személyi állomány eredete

- X A felváltandó vagy meghosszabbítandó program irányításához jelenleg hozzárendelt álláshelyek
- Az n. évre vonatkozó éves politikai stratégia/előzetes költségvetés-tervezet keretében már hozzárendelt álláshelyek
- A következő éves politikai stratégia/előzetes költségvetés-tervezet eljárásának a keretében igénylendő álláshelyek

¹⁰ Amelynek költségét NEM fedezi a referenciaösszeg

¹¹ Amelynek költségét NEM fedezi a referenciaösszeg

¹² Amelynek költségét tartalmazza a referenciaösszeg.

- Az érintett szolgálat állományán belül átcsoportosítandó álláshelyek (belső átcsoportosítás)
- Az n. évben szükséges, de az éves politikai stratégiában/előzetes költségvetés-tervezetben nem előirányozott álláshelyek

8.2.4. A referenciaösszegbe beletartozó egyéb igazgatási kiadások (XX 01 04/05 – Igazgatási kiadások)

millió EUR (három tizedesjegyig)

01 03 02. költségvetési tétel Makrogazdasági támogatás	n. év	n+1. év	n+2. év	n+3. év	n+4. év	n+5. év és későbbi évek	ÖSSZE SEN
1. Technikai és igazgatási segítségnyújtás (beleértve a kapcsolódó személyi költségeket)							
Végrehajtó ügynökségek ¹³							
Egyéb technikai és igazgatási segítségnyújtás							
– belső							
– külső							
1) Működési értékelés	0,050						
2) Utólagos értékelés		0,250					
Technikai és igazgatási segítségnyújtás összesen	0,050	0,250					

8.2.5. A referenciaösszegbe bele nem tartozó személyi és kapcsolódó költségek

millió EUR (három tizedesjegyig)

¹³ Hivatkozni kell az érintett végrehajtó ügynökség(ek)re vonatkozó pénzügyi kimutatásra.

A személyi állomány típusa	n. év	n+1. év	n+2. év	n+3. év	n+4. év	n+5. év és későbbi évek
Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak (XX 01 01.)	0,030	0,030				
A(z) XX 01 02. jogcímcsoportból finanszírozott személyi állomány (kiegészítő alkalmazottak, tagállami szerződéses alkalmazottak, stb.) (nevezze meg a költségvetési tételt)						
A (referenciaösszegbe bele NEM tartozó) személyi és kapcsolódó költségek összesen	0,030	0,030				

Számítás – Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak

Adott esetben hivatkozni kell a 8.2.1. pontra.

NEM ALKALMAZHATÓ

Számítás – A(z) XX 01 02. jogcímcsoportból finanszírozott személyi állomány

Adott esetben hivatkozni kell a 8.2.1. pontra.

NEM ALKALMAZHATÓ

8.2.6. A referenciaösszegbe bele nem tartozó egyéb igazgatási kiadások

millió EUR (három tizedesjegyig)

	2009. év	n+1. év	n+2. év	n+3. év	n+4. év	n+5. év és későbbi évek	ÖSSZE SEN

XX 01 02 11 01. – Kiküldetések	0,020	0,010					0,030
XX 01 02 11 02. – Ülések és konferenciák							
XX 01 02 11 03. – Bizottságok ¹⁴							
XX 01 02 11 04. – Tanulmányok és konzultációk							
XX 01 02 11 05. – Információs rendszerek							
2. Egyéb irányítási kiadások összesen (XX 01 02 11.)							
3. Egyéb igazgatási jellegű kiadások (a költségvetési tétel megadása mellett)							
A (referenciaösszegbe bele NEM tartozó) személyi és kapcsolódó költségeken kívüli igazgatási kiadások összesen	0,020	0,010					0,030

Számítás – *A referenciaösszegbe bele nem tartozó egyéb igazgatási kiadások*

Három személyzeti kiküldetés egy/két fővel

¹⁴ Nevezze meg a bizottság típusát és azt a csoportot, amelyhez a bizottság tartozik.